

עלון דף היומי להתאחדות הקהילות

דבר יום ביומו על הצניעות ויסודי הדת

התעוררות - הוא ארגון שמוקדש להלכות הצניעות ויסודי הדת בהשתתפות אדמו"רים, רבנים, קהילות, ולומדי תורה לשמה, בסיקוח כ"ק האדמו"ר רבי שלום יהודה גרוס אבדק"ק האלמין שליט"א, מחבר יותר מאלף ספרים על כל יסודי הדת

קו שומרי החומות: 072-3372978 לקבלת מידע בטלפון: 054-8505028

עלון מס' 3002 לימוד דף היומי להתאחדות הקהילות על יסודי הדת, ט' כסלו - שנה חמישית תשפ"ה

שכר ועונש - "שער נפתלי הנהגות וסיפורים - חלק ג'"

הקדמה קצרה על הספר שער נפתלי להמקובל האלקי הקדוש רבנו נפתלי כ"ץ
זצוק"ל, להבין למה צריך לפרט כל החטאים

עניות ועשירות בעולם הזה, אינו בא על עונשי עבירות שבין אדם למקום, אלא על
מה שבין אדם לחבירו!!!

רבי נפתלי כיהן כראש החברה קדישא וכאב בית דין בעיר פוזן (כיום פוזנן בפולין). בעיר זו הותיר קמע בתוך ראש צבי, שנחשב בידי יהודי העיר ורבניה כסגולה מוצלחת נגד שרפה. אחרי תקופת מה עבר לעיר פרנקפורט שבגרמניה, שם התעמק בחכמת הנסתר.

ספריו: סמיכת חכמים, ברכת ה', כולל את הספרים קדושה וברכה וסמיכת חכמים. פי ישרים. שער ההכנה. שער נפתלי, וידוי הגדול ושם הוידוי על החטאים שבין אדם עבר בכל חיים חיותו. משך הזרע פירוש על סדר זרעים. בית רחל סידור תפילה.

למה צריך לפרט כל החטאים

ונקדים מה שכתוב בזוהר ספר במדבר פרשת פנחס (דף קכו): בְּאוֹתוֹ יוֹם שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, שְׁעוֹמְדִים שְׁבָעִים כְּסֹאוֹת לְדוֹן דִּין הָעוֹלָם, כְּמָה הֵם בְּעֵלֵי מַגְנִים, קִטְגוֹרִים, שְׁעוֹמְדִים לְמַעַלָּה. אֱלוֹ מִיְמִינִים לְזָכוֹת, וְאֱלוֹ מִשְׁמָאלִים לְחוּבָה לְהַזְכִּיר חוּבוֹת הָעוֹלָם, חוּבוֹת שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד. וְעַל זֶה צָרִיךְ הָאָדָם לְפָרֵשׁ חוּבוֹתָיו, כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּמוֹ שֶׁהוּא. מִשּׁוּם שֶׁמִּפְּרֵשׁ חֻטְאוֹ, לֹא נִמְסָר דִּינוֹ אֶלָּא בְּיַד הַמַּלְאָךְ, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּלִבְדּוֹ. וּמִי שֶׁדָּן אוֹתוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא - הוּא לְטוֹב. וְעַל זֶה בִּקֵּשׁ דָּוִד הַמַּלְאָךְ (ואמר), (תהלים מג) שִׁפְטֵנִי אֱלֹהִים. אֲתָה, וְלֹא אֲחֵר. וְכֵן שְׁלַמָּה אָמַר, (מלכים א ח) לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט עֲבָדוֹ. הוּא, וְלֹא אֲחֵר. וְכָל בֵּית דִּין מְתַרְחֵקִים מִמֶּנּוּ.

בין אדם לחבירו

חשבון הנפש על מה שפגמו בעבירות שבין אדם לחבירו, שאין על זה כפרה עד שירצה את חבירו, וצריכים לעשות חשבון הנפש, על מה שפגם בכיבוד אב ואם, ובין איש לאשתו, ובין אדם לחבירו.

הקדמה קצרה על הספר שער נפתלי להמקובל האלקי הקדוש רבנו נפתלי כ"ץ זצוק"ל, להבין למה צריך לפרט כל החטאים

הצדיק הקדוש המקובל האלוקי רבי נפתלי כ"ץ זצוק"ל

(הית"ט; - כ"ד בטבת היתע"ט;) היה רב, מקובל, אב בית דין וראש ישיבה, שנדד וגלה בין אוסטרהא (כיום במערב אוקראינה), פוזן (כיום פוזנן), פראג בצ'כיה, פרנקפורט במערבה של גרמניה, ושוב אוסטרהא.

נולד בשנת הית"ט בעיר אוסטרהא לרבי יצחק הכהן, אב בית הדין בעיירה סטפאן ודרשן בפראג ולאידל בת מנחם שטנגן (מרגליות) אב בית דין פרמישלן. בצעירותו נלקח בשבי הטטארים, אך הצליח להימלט.

נשא לאשה את אסתר שינדיל, בתו של הרב שמואל שמעלקא ז"ק (מצאצאי המהר"ל מפראג), אב"ד אוסטרהא, אשר מינה אותו כראש ישיבה וכגבאי בית המדרש, שאותו בנה מכספו, ונחשב רב העיירה.

וְכָתוּב (שם) וְנִהְיֶה אֲצִלוֹ אֲמוּנָה. וְהָרִי הַקִּימוּ, אֶל תִּקְרֵי
אֲמוּנָה אֶלֶּא אֲמוּנָה. (ע"כ).

"מארי דחושבנא"

"מארי דחושבנא" - בעלי חשבון, העושים חשבון נפש
דבר יום ביום. (במדבר כא כז) עַל כֵּן יֹאמְרוּ הַמְּשָׁלִים
בְּאוֹ חֲשׁוֹן תִּבְנֶה וְתִכְוֶן עֵיר סִיחּוֹן.

וכתב רבנו בחיי (במדבר כא כז) על כן יאמרו
המושלים. הבודים משלים מלבם, והם היו
בלעם ובעור אביו, על דעת חז"ל, כי היו נושאים
משלים בעתידות והיו אומרים בואו חשבון,
שלא היה סיחון יכול לכבשה הלך ושכר את
בלעם וקיללו, וזה שאמר בלק כי ידעתי את
אשר תברך וגוי' (במדבר כב, ו). תבנה ותכונן,
בשם סיחון להיות עירו.

**בואו חשבון בואו ונחשוב חשבוננו של עולם,
הפסד מצוה כנגד שכרה ושכר עבירה כנגד
הפסדה, אם אתה עושה כן תבנה ותכונן,
תבנה בעולם הזה ותכונן לעולם הבא**

ודרשו חז"ל בפרק המוכר את הספינה (בבא
בתרא עח.) על כן יאמרו המושלים אלו
המושלים ביצרם, בואו חשבון בואו ונחשוב
חשבוננו של עולם, הפסד מצוה כנגד שכרה
ושכר עבירה כנגד הפסדה, אם אתה עושה כן
תבנה ותכונן, תבנה בעולם הזה ותכונן לעולם
הבא, עיר סיחון אם משים אדם עצמו כעיר זה
שמהלך אחר סיחה נאה, מה כתיב בתריה כי
אש יצאה מחשבון, תצא אש ממי שמחשבין
ותאכל את מי שאינן מחשבין. ולהבה מקרית
צדיקים שנקראו סיחון דכתיב (שופטים ה, י)
והולכיה על דרך שיחו. אכלה ער מואב זה
שמהלך אחר יצרו כעיר זה שמהלך אחר סיחה
נאה. בעלי במות ארנון אלו המגיסין דעתן,
דאמר מר כל המגיס דעתו כעובד עבודת
אלילים. ונירם, אמר רשע אין רם. אבד חשבון,
אבד חשבוננו של עולם. עד דיבון, המתן עד
שיבוא דין. ונשים עד נפח, עד שתצא אש שאינה
צריכה נפוח. עד מידבא, עד שתדוב נשמתן,
ואמרי לה עד דעבד מאי דבעי. (עכ"ל הגמרא).

**בכל יום עליו לתקן ניצוץ אחר מהנשמה
השייך לתקנו באותו היום דוקא!!!**

וכתב בספר "טהרת הקודש" בבאור דברי
"הזהר הקדוש": **כל יום הוא ענין גדול ונורא**

ועל זה צריך לנו לפרט העברות של כל איבר
ואיבר, וכל מה שעושה בפרט. זהו שכתוב
(תהלים לב) חטאתי אודיעך וגו'. ולבסוף -
ואתה נשאת עון חטאתי סלה.

**בספר שער נפתלי-ספר קדוש שהוא טובה
נצחית!- ספר "שער נפתלי" שנכתב ע"י
המקובל האלוקי רבי נפתלי כץ זצוק"ל -
מבטיח: כל האומר וידוי זה פעם בשנה מתקן
כל רמ"ח איבריו ושס"ה גידיו וכאילו קיים
את כל התורה כולה מ'- עד ת' ומתקן עבירות
החוקקים בעצמות איברי הגוף מכל
הגלגולים- הספר הזה מהווה כפרת עוונות
גדולה- טוב לעת צרה ו-רפואה**

בזוהר (קורח קעח.) בלשון הקודש: דָּבַר אַחַר, כִּי אֵין
מַעֲשֶׂה וְחֲשׁוֹן וְדַעַת וְחֻקְמָה בְּשֵׁאוֹל - בְּגִיהֶנּוּם יֵשׁ בּוֹ
מְדוּרִים עַל מְדוּרִים, מְדוּר תַּחְתּוֹן שְׁאוֹל, מְדוּר תַּחְתּוֹן
מִמֶּנּוּ אֲבָדוֹן, וְזֶה סִמּוּךְ לָזֶה. מִי שִׁינְרַד לְשֵׁאוֹל, יְדוֹנוּ
אוֹתוֹ, וּמִשָּׁם יִצְפָּצֵף וְעוֹלָה. זֶהוּ שְׁכָתוּב (שְׁמוּאֵל א' ב)
מִזְרִיד שְׁאוֹל וַיַּעַל. וּמִי שִׁינְרַד לְאֲבָדוֹן, שׁוּב לֹא עוֹלָה
לְעוֹלָמִים.

מִי שִׁישׁ בּוֹ מַעֲשֶׂה טוֹב אוֹ שְׁהוּא (אם טוב הוא) בְּעַל
חֲשׁוֹן, הָרִי בְּאוֹרָה, שֶׁכָּכֵל לִילָה וְלִילָה טָרַם יִשְׁכַּב
וְטָרַם יִישׁוֹן, צָרִיךְ אָדָם לַעֲשׂוֹת חֲשׁוֹן מִמַּעֲשָׂיו שֶׁעָשָׂה
כָּל אוֹתוֹ יוֹם, וְיָשׁוּב מֵהֶם וַיִּבְקֹשׁ עֲלֵיהֶם רַחֲמִים. מֶה
הַטַּעַם בְּאוֹתָהּ הַשְּׁעָה? מִשׁוּם שֶׁבְּאוֹתָהּ שְׁעָה עֵץ הַמְּנוֹת
שׁוֹרָה בְּעוֹלָם, וְכָל בְּנֵי הָעוֹלָם טוֹעֲמִים טַעַם הַמְּנוֹת, וְצָרִיךְ
בְּאוֹתָהּ שְׁעָה לַעֲשׂוֹת חֲשׁוֹן מַעֲשָׂיו וַיּוֹדֶה עֲלֵיהֶם,
מִשׁוּם שֶׁאוֹתָהּ שְׁעָה שֶׁל הַמְּנוֹת, וְאַלֶּה נִקְרָאִים בְּעַלֵּי
חֲשׁוֹן.

וכן מי שמשתדל בדעת ובחכמה לדעת את רבוננו,
כשנעבירו אותו לחזות ולהסתכל באותם רשעים
שנטרדו בגיהנם ובדרגת השאול, וכלם צונחים מאותן
דרגות - הוא לא ישאר שם ולא ימצא ביניהם, ועל זה
אין מעשה וחשבון ודעת בשאול, ולא ימצא אלא למעלה
למעלה, במקום שכמה אורות ומנורות וכמה כסופים
שורים שם, והקדוש ברוך הוא בא (בו) (ומשתוקק לו)
להשתעשע עם שאר הצדיקים שבגן עדן. אשרי חלק
הצדיקים בעולם הזה ובעולם הבא, עליהם כתוב
(תהלים קמ) אף צדיקים יודו לשמך יִשְׁבוּ יִשְׂרָאֵל אֶת
פְּנֵיךְ. וְעַבְד הַלְלוּ הוּא אֶת עַבְדֵת אֱהֵל מוֹעֵד וגו'. רַבִּי אֶבְרָהָם
פְּתַח, (ישעיה מ) היושב על חוג הארץ וגו'. בא וראה,
כשצצה הקדוש ברוך הוא לברא העולם, עלה ברצון
לפניו וברא אותו בתורה, (כשעלה ברצון לפני הקדוש
ברוך הוא לברא העולם, הסתכל בתורה וברא אותו)
ובה נתקן. זהו שכתוב (משלי ח) בהכינו שמים שם אני.

חלקו במדת לילה, ולזה התפלל דוד ואמר מפחד בלילות, והוא אומר וידעת היום פירוש השתדל לדעת מדה זו שנקראת היום ובזה אתה מעצמך תטה לבבך לדרך הנכון.

ו) על דרך אומרם ז"ל בספר הזוהר (ח"י קעח): וז"ל: מאן אינון מארי חושבנא אינון דבכל לילה עכדין חושבנא בנפשייהו במה דעבדין בההוא יומא ומתקנין ארחייהו וכו' ע"כ, והנה אם האדם עושה כדבר הזה דבר יום ביומו ירגיש במעשיו הרעים וישוב על השגגות ויתודה על העבר, וזולת זה לצד מיעוט הרגשתו בהם יתמיד עשות כהם וגדולים מהם וגם כי ישוב לא יזכור את אשר עברוהו להתוודות עליהם, ולזה צוה משה במאמר וידעת היום פירוש שבכל יום ידע מעשהו של אותו יום והוא דרך מארי דחושבנא ובזה והשבות אל לבבך שלא יתמיד בהם ואין צריך לומר שלא יוסיף להרע.

ז') על דרך אומרם בספר הזוהר (ח"י רלב): כי יום שהנפש באה מעולם העליון משביעה ה' על התורה ומתרה בה בעונשין מרובין וביעודים מרובים אם תטיב ועיין בספר הזוהר, וכנגד יום זה אמר וידעת היום פירוש היום שנסע שיזכור יום נסיעת נפשו מעולם העליון בכמה התראות, וזה ישיב אל לבו וכו'.

עולם הזה יקרא לילה, ועולם העליון יקרא יום

ח') על דרך אומרם ז"ל (חגיגה י"ב): כי עולם הזה יקרא לילה ועולם העליון יקרא יום, והנה לצד שיראה האדם דברים מנוגדים בעולם הזה צדיק ורע לו רשע וטוב לו לאין חקר יטהו לבבו מבחור בטוב הנצחי ויראהו הרשעים בעולם הזה שמסריחין ומרויחין ויאמר אליו הלא תראה כי טוב הוא, לזה אמר וידעת היום שהוא עולם המתיחס אליו יום והשבות אל לבבך תשובה ניצחת כי ה' בוחר הקיום לידידיו ומשלם לשונאיו וכו', (ע"כ).

עניות ועשירות בעולם הזה, אינו בא על עונשי עבירות שבין אדם למקום, אלא על מה שבין אדם לחבירו!!!

וביאר הנצי"ב זיע"א בהעמק דבר על הפסוק: וְכִי תִשָּׂא יָדְךָ וְתִוָּשֵׁב עִמָּךְ וּמָדָךְ אַחִיד עִמּוֹ וְנִמְכַר לְגֵר תִּוָּשֵׁב עִמָּךְ אוּלְעָקָר מִשְׁפַּחַת גֵּר. (ויקרא כה מז) ומד אחיד עמו. פירש רש"י, מי גרם לו שימוד? דבוקו עמו! ואף על גב שהוא משובח בשביל דבוקו עמו, מכל מקום, אין השבח מועיל אלא לפי ערכו שהוא עובד כוכבים ולא

והוא ענין בפני עצמו, וצריך לתקן כל יום ביומו את אותו יום, שיצא יום מתוקן במצוות ומעשים טובים. ואם נאבד חס ושלוש זה היום בהבלים בבטול תורה ובלי קיום מצוות, נאבד ניצוץ אחד מחלקי ניצוצי הנשמה, כי ידוע שכל נשמה מתחלקת מהרבה ניצוצין ובכל גלגול שולחין לנשמה לתקן מספר מסוים של ניצוצין שצריכה לתקן בגלגול ההוא. וכפי מספר הניצוצין כן מספר הימים שאדם חי על-פני האדמה, כלומר שבכל יום עליו לתקן ניצוץ אחר מהנשמה השיך לתקנו באותו היום דוקא.

(ע"כ).

והרי בושנו לעתיד בעולם הנשמות רב למאד, ועל זה יתגלגל האדם בגלגולים רבים עד שגומר לתקן ניצוצות נשמתו ולהתקין להם לבוש, שהוא על-ידי תיקון הימים, כל יום והניצוץ שלו, בתורה ומעשים טובים.

ובמות האדם מתלבשת הנשמה באלו הימים ובמצוות שתקן, כי הניצוץ של הנשמה צריך לבוש, והלבוש של הניצוץ הוא תיקון היום של אותו ניצוץ בתורה ומצוות, ובזה נעשה לאדם לבושין לגן-עדן. ואם החסיר מהלבושין? שהם המצוות ומעשים טובים שיש לתקן יום ביומו, כך חסרה הנשמה מלבושיה. כמו למשל הגוף הגשמי של האדם צריך לבוש מיוחד לראש ולבוש מיוחד לגוף ומנעל לרגל וכו', ככה מצטרפת הנשמה לפי ערכה לרבוני לבושין. וכמו שאדם שחסר לו כובע לראשו או מנעלים לרגליו או כסוי לגופו, הרי הוא בבושה גדולה כך הנשמה כשחסר לה לבושיה שהם המצוות ומעשים טובים ותקון הימים בתורה ומעשים טובים, הרי שאותם ניצוצין השייכים לאותם ימים, ערומים מלבוש, והרי בושנו לעתיד בעולם הנשמות רב למאד, ועל זה יתגלגל האדם בגלגולים רבים עד שגומר לתקן ניצוצות נשמתו ולהתקין להם לבוש שהוא על-ידי תיקון הימים, כל יום והניצוץ שלו, בתורה ומעשים טובים. (ע"כ).

מאן אינון מארי חושבנא

אור החיים הקדוש (דברים ד פסוקים ה-ח) על דרך אומרם אנשי אמת שונים בש"ע כי בחינת הקדושה תקרא יום ובחינת הזרות תקרא לילה ועל ידי מעשה אדם יכחד מבחינת יום ויהיה

לבסוף צורתו האנושית גם כן, ונעשה אדם רע ואכזר ואז מגיע לבסוף להיות מד!!

מה שאין כן ישראל, שמדבק עצמו לזה התושב ואוכל נבילות ומסיר צורתו מלהיות עבודת ה' עליו. הרי זה משחית לבסוף צורתו האנושית גם כן, ונעשה אדם רע ואכזר ואז מגיע לבסוף להיות מד (וכבר ביאר זה המלך החכם ברוח הקודש בספר (משלי יב יב) חָמַד רָשָׁע מְצוּד רָעִים וְשָׂרֵשׁ צְדִיקִים יִתֵּן. ביאורו, דרשע הוא בין אדם לשמים. ורע הוא בין אדם לחבירו.

יש רשע שטבעו והולדתו להיות טוב ורך לבריות. וכשהוא הולך ומתחבר עם רשע כמוהו. אלא שהשני הוא רע גם כן וכשרואה שאפשר לצוד איזה אדם, הרי הוא עושה כל מה שלבו חפץ בלי שום חמלה.

וידוע, דיש רשע שטבעו והולדתו להיות טוב ורך לבריות. וכשהוא הולך ומתחבר עם רשע כמוהו. אלא שהשני הוא רע גם כן וכשרואה שאפשר לצוד איזה אדם הרי הוא עושה כל מה שלבו חפץ בלי שום חמלה. והרשע הראשון אינו יכול לעשות כן מפני טבעו הרך. אבל הוא חומד ומתאוה מצוד רעים. להשיג מדת אכזריות שלא יחוש לצעקת הנוגש ונענה. והדבר מובן אחר שהוא חומד מרגיל עצמו לאט לאט עד שהוא משיגה וההרגל נעשה טבע שני.

מכל מקום, הלא שורש צדיקים ליתן לחבירו, בעל כרחו, מרגיל עצמו מצד יראת ה' להיטיב טבעו!

ושורש צדיקים יתן. הוא להיפך אף על גב שאפשר שבטבעו הוא קשה מכל מקום, הלא שורש צדיקים ליתן לחבירו, בעל כרחו, מרגיל עצמו מצד יראת ה' להיטיב טבעו. [ועי' מש"כ ר"פ נח בבאור מקרא בישיעה ה' אמרו צדיק כי טוב.] (ע"כ).

<><><><><><><><>

לשמיעת שיעורים [למעלה משלושים אלף שיעורים על כל מקצועות התורה] ב"קול הלשון" בטלפון הישיר של הרב: - 073-2951242 - הקש 1 ללשון הקודש

לקבלת חומר להפצה בטל': 054-8505928 החותם למען כבוד שמו יתברך,

הרב שלום יהודה גראס
אבדק"ק האלמין
בית שמש, ארץ הקודש

לישראל. ועדיין הדבר צריך טעם שהרי עניות ועשירות בעולם הזה אינו בא על עונשי עבירות שבין אדם למקום, אלא על מה שבין אדם לחבירו כדאיתא בשבת (קנא:): כל המרחם על הבריות מרחמין עליו מן השמים, ועוד כמה מאמרים, ואם כן, אחר שהעובד כוכבים מדבר עצמו למנהגי ישראל ומדותיהם שהם רחמנים וגומלי חסדים, על כן נעשה עשיר, ואיך בא לישראל שמדבר עצמו לתושב הזה שאוכל נבלות וכדומה שהוא נעשה אינו מרחם על הבריות, ואין לו מדת גמילות חסדים, עד שבשביל זה נעשה מד. והרי התושב עצמו הוא רחמן וגומל חסדים, אלא שאוכל נבלות!!

חומר של הצומח אם הוא מפסיד כח הצמיחה שהוא צורתו הרי הוא גרוע מחומר הדומם, וכן בחי ומדבר

אבל יש לנו לדעת!!! דכמו בחומר הגוף כל מי שיש לו צורה גבוה מאשר תחתיו, החומר שלו חלש יותר, וכאשר הוא מאבד צורתו נפסד חומריו גם כן, עד שנעשה גרוע ממה שתחתיו, שחומר בריא על כל פנים, גם בלי צורה גבוה. כמו דצח"מ [דומם צומח חי מדבר] שחומר של הצומח אם הוא מפסיד כח הצמיחה שהוא צורתו הרי הוא גרוע מחומר הדומם, וכן בחי ומדבר. כמו כן הוא בחומר הרוח והנפש. שכל מה שהצורה של אותו הנפש במעלה עליונה החומר חלוש, ואם הוא מפסיד מעלה שלו מתקלקל נפשו גם כן, ומשום הכי, עובד כוכבים שצורת רוחו ונפשו באשר הוא אדם בר דעת שיהא מתנהג בדרך ארץ ובנקיות ובטוב עם הבריות. הצורה הזאת למי שיש לו בשלמות אינה מתקלקלת מהר,

וגם נפש חומל ומרחם כפי טבע בני אברהם יצחק ויעקב שיהיו רחמנים וגו'. אבל כל זה הוא, אם אינו משחית צורת נפשו הישראלית, שלזה נברא ונוצר להיות עובד ה' גם כן!

מה שאין כן ישראל, אשר צורתו הוא עבודת האלהים. אם הוא משחית צורתו זאת, נפסד עמו גם חומר הנפש האנושית אשר בטבע ישראל להיות נפש נקיה משקוצים יותר מעובד כוכבים. וגם נפש חומל ומרחם כפי טבע בני אברהם יצחק ויעקב שיהיו רחמנים וגו'. אבל כל זה הוא, אם אינו משחית צורת נפשו הישראלית, שלזה נברא ונוצר להיות עובד ה' גם כן. והנה לענין שנפסד צורת נפשו האנושית לענין נקיות ולאכול שקוצים יותר מן הכותי ביארנו לעיל בזה הספר (יא מד, ועי"ש). וכאן בזה המקרא רמז לנו המקרא, שהכותי שנעשה תושב שלא לעבוד עבודת כוכבים ולהתקרב לישראל, מרגיל עצמו למדות אנושיות של ישראל להיות חומל ומרחם, וכדומה. ומשום זה נעשה עשיר! אף על גב שאוכל עדיין נבילות, אינו מזיק לו למדת הרחמים וחמלה, שהרי לא נתחייב להזהר מנבלות ולא הפסיד צורתו.

ישראל, שמדבק עצמו לזה התושב ואוכל נבילות ומסיר צורתו מלהיות עבודת ה' עליו. הרי זה משחית